

ROŚWIECIĆ (18) *vb pf*

roświecić (13), **rozświecić** (5); roświecić *PatKaz II, KrowObr, Leop, BibRadz, BudBib, KochPs* (7), *WerGość*; rozświecić *RejFig, GórnDworz* (2), *StryjKron, ArtKanc*.

o jasne, e pochylone.

fut 2 sg roświećisz (1). ◇ 3 sg rozświeci (1). ◇ *praet* 2 sg m -ś roświecił (2). ◇ 3 sg m roświecił (3).
n roświeciło (1). ◇ *imp* 2 sg roświeć (7). ◇ [con 3 sg m by rozświecił.] ◇ *impers praet* rozświeć(o)no
(1). ◇ *part praet act* roświeciwłzy (2).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVI (jeden z niżej notowanych przykładów) – XVIII w.

1. Rozjaśnić, rozświecić; illuminare Vulg (10) :

Zwrot: »promieniem rozświecić« (1): Gdy iufz Słońce promieniem rozświeciło złotym/ Kilko
vphow Tatarłkich pobili ná głowę *StryjKron* 732.

W przen (1) :

Zwrot: »rozświecić w głowie« (1): A tho kiedy Dworzánin íspráwi [tj. wpoi w pana cnoty]/ tedy
dopiero włzytko ono vgruntuią mądre słowá iego/ á páńłkie poięcie/ y wyrozumienie: ktore [...]
prawdá iż więc nierychłó rozświeci w głowie/ ále zálie ták wiele przynośi s łobą dobrego/ iż człowiek
[...] dołkonáley potym cnot vżywie. *GórnDworz* Hh4v.

a. O Bogu i Chrystusie [kogo, co] (8) :

[rozświecić komu: Aby [Jezus] rozświecił tym którzy w ciemnościách y w cieniu śmierci siedzą
BiałPos 267 (*Linde*).]

roświecić czym (5): Roświeć mię łwą iálną twarzą/ náucz mię praw łwoich *KochPs* 184. *Cf*
»roświecić ogniem«, »roświecić światłem«.

roświecić nad kim (2): BOże łmiłuy łie nád námi á požegnay nam/ roświeć oblicze łwe nád námi
Leop Ps 66/1; *KochPs* 43.

Zwroty: »roświecić [czyje] ciemności« [szyk zmienny] (4): V ciebie zdróy żywotá: ty náłze ciemności
roświećifz/ á wnet vyźrzem dzień prawéy światłóci. *KochPs* 51, 18, 24, 179.

»roświecić ogniem« (1): Tyś rołpalił lámpę moię/ tyś mé ciemności Roświecił/ mój Boże/ ogniem
łwoiéy światłóci. *KochPs* 24.

»roświecić światłem« [szyk zmienny] (3): Roświeć moie ciemności łwym nieogárniónym Swiátłem/
ábych nie záłnął łnem nieprzebudzónym *KochPs* 18, 96, 179.

2. Zapalić, rozpalić, zaświecić; accendere PolAnt (8) : Gdy potym rozłwiecono/ niołá bożą mękę/
Vźrzał áno przekłoto y nogę y rękę. *RejFig* Dd6v; Potym w nocy ocuci łie Pukárzewłki/ obaczy łeb
záwithy/ y rzeczé pułgębkiem/ ki diabeł/ což mi łie stáło. Chłopiecz/ ieltes tu rozłwieć *GórnDworz*
S8v [*idem*: roświeć] *WerGość* 251.

roświecić co (4): *KrowObr* 75v; Zefzli łię tedy włzyłcy łpołu [...] ábowiem łię nie nádziawali żeby
łię [*Judyta*] wroćić miáłá/ y roświeciwłzy łwiece/ othworzyli brany *BibRadz Iudith* 13/15[16]; *BudBib*
Iudith 13/15[16]; *ArtKanc* B12v; [*SandMalEwan* 64; á 26. ich [szlachciców] tám zá kratą zołtało/
ktore wnetze roświeciwłzy pochodnie w zamku poltrzelano/ y kámieñmi pobito. *BielKron* 1597 247].

W przen (2) :

Zwroty: »ogień roświecić« (1): przez kilką let lat wątpili ludzie o tym Czyscu/ aż Papiész Ian ołmynałty ten ogień Czyscowy/ znowu roświecił/ y dzień zadużny wymyflił/ y wśtawił *KrowObr* 75v.

»światło rozświecić« (1): Światłu, ktoreś rozświecił/ á w łercách rozniecił/ nie dopużczay zágáfnąć/ áni go zácimiewać/ čieleśnym żadościam. *ArtKanc* B12v.

Szereg: »rozświecić a rozniecić« (1): *ArtKanc* B12v cf »światło rozświecić«.

Przen (1) :

Zwroty: »roświecić [w kim] ogień« (1): [*Duch Święty Maryję wybrał matką Boga*] y roźwyezyl wnyey ogyen bołkyey myłofczy *PatKaz II* 43v.

Synonimy: 1. rozjaśnić; 2. rozniecić, rozpalić.

Formacje współrdzenne cf ŚWIECIĆ.

Cf **ROŚWIECONY**